Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2021-03-31

RS 2021-0064

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2

Föredragande regionråd: Gustav Hemming

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har på remiss från Finansdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

> Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2.

Regionrådsberedningens motivering

Bostadsbristen är ett av de största hindren för en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i Stockholmsregionen och för bibehållen attraktionskraft. Regionrådsberedningen välkomnar regeringens initiativ till att öka kunskapen om bostadsbristens omfattning. Dels för att denna kunskap utgör ett viktigt underlag i arbetet med regional utveckling och regional fysisk planering. men också för att staten ska kunna vidta bättre åtgärder för att underlätta bostadsförsörjning.

Med det sagt vill regionrådsberedningen lyfta fram den roll som Region Stockholm har som regionalt utvecklingsansvarig samt ansvarig för regionplaneringen. Det saknas en beskrivning av detta i promemorian. Region Stockholm ska enligt plan- och bygglagen verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses (7 kap. 1 §). I Stockholms län, liksom i andra storstadsregioner, utgörs inte kommunerna av egna bostadsmarknader, utan hushåll flyttar både inom och mellan kommuner. Kommunerna påverkar och påverkas av andra kommuners agerande. Analyser av befolkningsutveckling, bostadsbehov och bostadsmarknad behöver därmed också ses från ett regionalt perspektiv.

Detta är också anledningen till att Regionrådsberedningen inte fullt ut ställer sig bakom förslaget om att Boverket ska genomföra analyser av bostadsbristen i landet. För att Regionrådsberedningen ska tillstryka förslaget krävs att regionen involveras i processen och att regionens roll och ansvar tydliggörs i promemorian.

Regionrådsberedningen vill framhålla vikten av en god relation mellan stat, region och kommun gällande bostadsfrågor. Regeringen har tidigare rekommenderats att ge nya uppdrag till regionerna för att öka styrningen av ett jämnt fördelat bostadsbyggande med hänsyn till bostadsbristen. Här inväntar regionrådsberedningen mer information om vad dessa uppdrag skulle innebära då nämnden anser att det är viktigt att värna både regionens och kommunens intressen.

Att det finns en gemensam bild av bostadsbristen och bostadsbehoven på kommunal, regional och nationell nivå är centralt för möjligheterna till samverkan och lösningar och insatser på olika nivåer. I Stockholms-regionen pågår samtal mellan Region Stockholm, StorSthlm och Stockholms stad för att ta fram gemensamma positioner kring hur man kan förbättra bostadsförsörjningen i länet och påverka på nationell nivå.

Regionrådsberedningen anser att det är positivt att Boverket tar fram definitioner och mått och till viss del beräkningar på kommunal och regional nivå. Måtten behöver dock diskuteras vidare och analyseras i en regional kontext samt sättas i relation till det utbud som finns inom bostadsmarknaden. Region Stockholm anser att detta ryms inom uppdraget att bedriva regional fysisk planering och till viss del också inom uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig.

Avslutningsvis vill regionrådsberedningen lyfta vikten av att också diskutera lösningar och verktyg för att på lång sikt trygga bostads-försörjningen och ser fram emot en dialog med regeringen om hur regeringen och Region Stockholm tillsammans, utifrån roller och ansvar, kan arbeta för att möta denna utmaning.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Sammanfattning av promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen (Ds 2021:2)
Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 19 februari 2021

Irene Svenonius Gustav Hemming

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-03-11

RS 2021-0064

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har på remiss från Finansdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Sammanfattning av promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen (Ds 2021:2)
Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande den 19 februari 2021

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

> Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Region Stockholm har på remiss från Finansdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Ett bättre underlag att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2.

I promemorian lämnas förslag som innebär att kraven på den analys som ska ligga till grund för uppgifterna i riktlinjerna förtydligas och får en tydligare inriktning mot bostadsbristen i kommunerna.

Utöver den analys av den demografiska utvecklingen och marknadsförutsättningarna som ska göras, föreslås att uppgifterna i

riktlinjerna särskilt ska grundas på en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

Vidare föreslås att Boverket ska få i uppgift att bedöma och redovisa vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden, och att myndigheten ska förse kommunerna med ett underlag baserat på denna bedömning. Kommunerna ska använda underlaget som stöd för sina analyser.

Region Stockholm tillstryker förslaget om att kraven på den analys som ska ligga till grund för kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning ska förtydligas.

Region Stockholm anser dock att förslaget behöver kompletteras med ett regionalt perspektiv genom en beskrivning av regionernas roll och ansvar i bedömning av bostadsbristen. Region Stockholm ställer sig därför inte bakom förslaget om att Boverket ska genomföra analyser av bostadsbristen i landet. För att Region Stockholm ska tillstryka förslaget krävs att regionen involveras i processen och att regionens roll och ansvar tydliggörs i promemorian.

Region Stockholm anser att det är positivt att Boverket tar fram definitioner och mått och till viss del beräkningar på kommunal och regional nivå. Måtten behöver dock diskuteras vidare och analyseras i en regional kontext samt sättas i relation till det utbud som finns inom bostadsmarknaden.

Bakgrund
Region Stockholm har på remiss från Finansdepartementet beretts möjlighet att yttra sig över promemorian Ett bättre underlag att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2.

I promemorian lämnas förslag som innebär att kraven på den analys som ska ligga till grund för uppgifterna i riktlinjerna förtydligas och får en tydligare inriktning mot bostadsbristen i kommunen.

Utöver den analys av den demografiska utvecklingen och marknadsförutsättningarna som ska göras, föreslås att uppgifterna i riktlinjerna särskilt ska grundas på en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

Vidare föreslås att Boverket ska få i uppgift att bedöma och redovisa vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden, och att

myndigheten ska förse kommunerna med ett underlag baserat på denna bedömning. Kommunerna ska använda underlaget som stöd för sina analyser.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft i två steg, dels den 1 januari, dels den 1 juli 2022.

Ärendet har remitterats till trafiknämnden och tillväxt- och regionplanenämnden. Trafiknämnden har avstått från att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Region Stockholms yttrande över promemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen.

Region Stockholm ser positivt på regeringens initiativ till att öka kunskapen om bostadsbristens omfattning. Dels för att denna kunskap utgör ett viktigt underlag i arbetet med regional utveckling och regional fysisk planering, men också för att staten ska kunna vidta bättre åtgärder för att underlätta bostadsförsörjningen.

Region Stockholm tillstryker förslaget om att kraven på den analys som ska ligga till grund för kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning ska förtydligas.

Region Stockholm anser dock att förslaget behöver kompletteras med ett regionalt perspektiv genom en beskrivning av regionernas roll och ansvar i bedömning av bostadsbristen. Detta är särskilt angeläget då Region Stockholm enligt plan- och bygglagen ska verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses (7 kap. 1 §).

Tillväxt och regionplanenämnden vill framhålla vikten av en god relation mellan stat, region och kommun gällande bostadsfrågor. Regeringen har tidigare rekommenderats att ge nya uppdrag till regionerna för att öka styrningen av ett jämt fördelat bostadsbyggande med hänsyn till bostadsbristen. Här inväntar nämnden mer information om vad dessa uppdrag skulle innebära då nämnden anser att det är viktigt att värna både regionens och kommunens intressen.

I Stockholms län, liksom i andra storstadsregioner, utgörs inte kommunerna av egna bostadsmarknader, utan hushåll flyttar både inom och mellan kommuner. Kommunerna påverkar och påverkas av andra kommuners agerande. Analyser av befolkningsutveckling, bostadsbehov och bostadsmarknad behöver därmed också ses från ett regionalt

perspektiv. Att det finns en gemensam bild av bostadsbristen och bostadsbehoven på kommunal, regional och nationell nivå är centralt för möjligheterna till samverkan och lösningar och insatser på olika nivåer.

Mot denna bakgrund ställer sig Region Stockholm inte bakom förslaget om att Boverket ska genomföra analyser av bostadsbristen i landet. För att Region Stockholm ska tillstryka förslaget krävs att regionen involveras i processen och att regionens roll och ansvar tydliggörs i promemorian.

Region Stockholm anser att det är positivt att Boverket tar fram definitioner och mått och till viss del beräkningar på kommunal och regional nivå. Måtten behöver dock diskuteras vidare och analyseras i en regional kontext samt sättas i relation till det utbud som finns inom bostadsmarknaden. Region Stockholm anser att detta ryms inom uppdraget att bedriva regional fysisk planering och till viss del också inom uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig.

Avslutningsvis vill Region Stockholm lyfta vikten av att också diskutera lösningar och verktyg för att på lång sikt trygga bostadsförsörjningen och ser fram emot en dialog med regeringen om hur regeringen och Region Stockholm tillsammans, utifrån roller och ansvar, kan arbeta för att möta denna utmaning.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Karin Öhlander
Tf. utvecklingsdirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Finansdepartementet
Regionledningskontoret Analys och utveckling

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2021-03-11

Sammanfattning

Alla kommuner ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i den egna kommunen. I denna promemoria lämnas förslag som innebär att kraven på den analys som ska ligga till grund för uppgifterna i riktlinjerna förtydligas och får en tydligare inriktning mot bostadsbristen i kommunen. Utöver den analys av den demografiska utvecklingen och marknadsförutsättningarna som ska göras, föreslås att uppgifterna i riktlinjerna särskilt ska grundas på en analys av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden.

Vidare föreslås att Boverket ska få i uppgift att bedöma och redovisa vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden, och att myndigheten ska förse kommunerna med ett underlag baserat på denna bedömning. Kommunerna ska använda underlaget som stöd för sina analyser.

Förslagen syftar till att förbättra förutsättningarna såväl för regeringens uppföljning av riksdagens mål för bostadsmarknaden som för kommunernas planering av bostadsförsörjningen.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft i två steg, dels den 1 januari, dels den 1 juli 2022.

Tillväxt- och regionplanenämnden

YTTRANDE ENLIGT DELEGATION
2021-02-19

TRN 2021-0045

Regionstyrelsen

registrator.rlk@sll.se

Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen

Inledning
Tillväxt- och regionplanenämnden har fått departementspromemorian Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen, Ds 2021:2, på remiss. Yttrandet ska vara regionledningskontoret tillhanda senast 2021-02-22. Till följd av den korta svarstiden sker yttrandet via ordförandedelegation.

Tillväxt- och regionplanenämndens yttrande utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån regionens roll som regionplaneorgan och regionalt utvecklingsansvarig.

Synpunkter
Bostadsbristen är ett av de största hindren för en socialt och ekonomiskt hållbar utveckling i Stockholmsregionen och för bibehållen attraktionskraft. Tillväxt- och regionplanenämnden välkomnar regeringens initiativ till att öka kunskapen om bostadsbristens omfattning. Dels för att denna kunskap utgör ett viktigt underlag i arbetet med regional utveckling och regional fysisk planering, men också för att staten ska kunna vidta bättre åtgärder för att underlätta bostadsförsörjningen. Med det sagt vill Tillväxt- och regionplanenämnden lyfta fram den roll som Region Stockholm har som regionalt utvecklingsansvarig samt ansvarig för regionplaneringen. Nämnden saknar en beskrivning av detta i promemorian. Region Stockholm ska enligt plan- och bygglagen verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses (7 kap. 1 §).

Tillväxt- och regionplanenämnden ställer sig bakom förslaget att kraven på den analys som bör ligga till grund för kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning ska förtydligas. Det vore önskvärt att få en tydligare inriktning mot bostadsbristen i kommunen och att denna också lyfter fram vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på bostadsmarknaden. Tillväxt- och regionplanenämnden har också sett behovet av ett bättre kunskapsunderlag om hur hushållens bostadsbehov och möjligheter att tillgodose dem ser ut. Därför genomför regionen i samverkan med ett antal kommuner och

Region Stockholm
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550
104 22 Stockholm

Telefon: 08-123 130 00
E-post: registrator.trf@sll.se
www.sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016

länsstyrelsen just nu ett projekt som syftar till att kunskapen om detta ökar. Underlaget är tänkt att kunna användas av kommunerna i deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjning. Här vill nämnden betona vikten av att anta ett regionalt perspektiv. I Stockholms län, liksom i andra storstadsregioner, utgörs inte kommunerna av egna bostadsmarknader, utan hushåll flyttar både inom och mellan kommuner. Kommunerna påverkar och påverkas av andra kommuners agerande. Analyser av befolkningsutveckling, bostadsbehov och bostadsmarknad behöver därför även ses från ett regionalt perspektiv. Att det finns en gemensam bild av bostadsbristen och bostadsbehoven på kommunal, regional och nationell nivå är centralt för möjligheterna till samverkan och att komma överens om gemensamma lösningar och insatser som krävs på olika nivåer. I Stockholmsregionen pågår samtal mellan Region Stockholm, StorSthlm och Stockholms stad för att ta fram gemensamma positioner kring hur man kan förbättra bostadsförsörjningen i länet och påverka på nationell nivå.

Nämnden vill framhålla vikten av en god relation mellan stat, region och kommun gällande bostadsfrågor. Regeringen har tidigare rekommenderats att ge nya uppdrag till regionerna för att öka styrningen av ett jämt fördelat bostadsbyggande med hänsyn till bostadsbristen. Här inväntar nämnden mer information om vad dessa uppdrag skulle innebära då nämnden anser att det är viktigt att värna både regionens och kommunens intressen.

Tillväxt- och regionplanenämnden är samtidigt medveten om att förutsättningarna på bostadsmarknaderna skiljer sig åt mellan landets kommuner och regioner. Vissa kommuner i landet har säkerligen inte samma behov av ett regionalt perspektiv. Dock är förutsättningarna på bostadsmarknaden i Stockholmsregionen sådana att ett regionalt perspektiv är nödvändigt. Tillväxt- och regionplanenämnden önskar en större förståelse för detta hos lagstiftaren.

Detta är också anledningen till att Tillväxt- och regionplanenämnden inte fullt ut ställer sig bakom förslaget att Boverket ska bedöma bostadsbristen i landet och förse kommunerna med ett underlag för deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjningen. Tillväxt- och regionplanenämnden anser att det är positivt att Boverket tar fram definitioner och mått och till viss del beräkningar på kommunal och regional nivå. Boverkets mått och analys behöver dock tas vidare och analyseras i en regional kontext samt sättas i relation till det utbud som finns inom bostadsmarknaden. Tillväxt- och regionplanenämnden anser att detta ryms inom uppdraget att bedriva regional fysisk planering och till del även inom uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig.

Avslutningsvis vill Tillväxt- och regionplanenämnden lyfta vikten av att också diskutera lösningar och verktyg för att på lång sikt trygga bostadsförsörjningen och ser fram emot en dialog med regeringen om hur vi tillsammans, utifrån våra olika roller och ansvar, kan arbeta för att möta denna utmaning.

Gustav Hemming
Ordförande
Tillväxt- och regionplanenämnden